

Válasz a hátrányos megkülönböztetést tiltó uniós szabályoknak és a határozott idejű szerződéssel foglalkoztatott tanárok jogainak Olaszország általi állítólagos megsértésével kapcsolatos többszörös panaszra – lezáró levél

Hivatkozási szám: CHAP (2021)03439

Az Európai Bizottsághoz számos panasz érkezett azzal kapcsolatban, hogy a határozatlan idejű szerződéssel közalkalmazotti jogviszonyt létesítő olaszországi tanárok bérszintjének meghatározásakor nem ismerik el a „scuole paritarie” típusú akkreditált magániskolákban betöltött korábbi munkaviszonyt. Másként fogalmazva, az akkreditált magániskolában eltöltött szolgálati idejüket nem számítják bele a munkaevéikbe.

A panaszosok kifejtették, hogy az olasz nemzeti oktatási rendszer állami iskolákból és akkreditált magániskolákból áll. Az akkreditált magániskolák egyik típusa, a „scuole paritarie” olyan fizetős magániskola, amely az állami iskolák tantervét követi. Az akkreditációt pályázat alapján olyan nem állami iskolák nyerhetik el, amelyek megfelelnek bizonyos, az állam által előírt feltételeknek, például a tanári képezésekre vonatkozóan. Ezekben az esetekben a tanárok munkáltatója nem az állam, hanem a magániskola.

Míg az akkreditált magániskolák egyes típusaiban – például az ún. „scuole pareggiate” és „scuole parificate” intézményeiben – szerzett munkatapasztalatot figyelembe veszik a határozott idejű oktatói szerződés odaítélésekor, illetve az állami iskolákban való foglalkoztatás bérszintjének megállapításakor, a panaszosok rámutattak arra, hogy az 1994. április 16-i 297. sz. törvényerejű rendelet 485. cikke értelmében az olasz oktatási minisztérium az újonnan felvett tanárok fizetési fokozatának meghatározásakor nem ismeri el a „scuole paritarie” típusú magániskolákban szerzett tapasztalatot.

A Bizottság e panaszokat a panaszok központi nyilvántartásában a CHAP (2021)03439 hivatkozási számon vette nyilvántartásba.

Mivel a tárgyban beérkező levelek száma igen jelentős, a Bizottság a gyors válaszadás és az érintettek tájékoztatása érdekében, továbbá figyelembe véve a panaszok által felkeltett esetleges szélesebb körű közérdeklődést, közzétette a panaszok átvételi elismervényét, valamint az előzetes lezáró levelet [az Europa honlap e célra fenntartott oldalán](#).

Az előzetes lezáró levélre válaszul egyes panaszosok 2021. november 16-án benyújtottak egy általuk készített videófelvételt.

Emellett egyes panaszosok 2021. november 17-én egy levelet is benyújtottak, amelyben megismételték azon indokokat, amelyek alapján úgy vélik, hogy Olaszország megsértette a tanárok jogait.

A 2021. november 16-i videóban és a 2021. november 17-i levélben felhozott érvek hasonlóak az eredeti panaszokban szereplő érvekhez. Ezek a következők:

1. Az, hogy a valamely állami iskolában, határozatlan idejű szerződéssel közalkalmazotti jogviszonyt létesítő tanárok bérszintjének meghatározásakor nem ismerik el a „scuole paritarie” típusú akkreditált magániskolákban betöltött korábbi munkaviszonyt, ellentétes a határozott ideig tartó munkaviszonyról szóló irányelv (1999/70/EK irányelv) mellékletét képező keretmegállapodás 4. szakaszával.

2. Az, hogy a valamely állami iskolában, határozatlan idejű szerződéssel közalkalmazotti munkaviszonyt létesítő tanárok bérszintjének meghatározásakor nem ismerik el a „scuole

paritarie” típusú akkreditált magániskolákban betöltött korábbi munkaviszonyt, ellentétes a 2000/78/EK irányelv rendelkezéseivel.

3. Az, hogy a valamely állami iskolában, határozatlan idejű szerződéssel közalkalmazotti munkaviszonyt létesítő tanárok bérszintjének meghatározásakor nem ismerik el a „scuole paritarie” típusú akkreditált magániskolákban betöltött korábbi munkaviszonyt, ellentétes a 2006/54/EK irányelv rendelkezéseivel.

4. Az, hogy a valamely állami iskolában, határozatlan idejű szerződéssel közalkalmazotti jogviszonyt létesítő tanárok bérszintjének meghatározásakor nem ismerik el a „scuole paritarie” típusú akkreditált magániskolákban betöltött korábbi munkaviszonyt, nincs összhangban az EUB C-677/16 sz. *Montero Mateos* ügyben hozott ítéletével.

A panaszosok által felhozott négy érv jogi elemzése

1. A határozott ideig tartó munkaviszonyról szóló keretmegállapodás (1999/70/EK irányelv) 4. szakaszának sérelméről

A határozott ideig tartó munkaviszonyról szóló keretmegállapodás¹ két fő célja, hogy a határozott idejű munkaszerződéssel foglalkoztatott munkavállalókat ne érje indokolatlan hátrányos megkülönböztetés, valamint hogy az ugyanazon munkáltató és munkavállaló között fennálló és ugyanarra a munkára vonatkozó, egymást követő, határozott idejű szerződések létrejöttét megakadályozzák, és visszaélés esetén szankcionálják.

A keretmegállapodás 4. szakasza megtiltja a munkáltatóknak, hogy a foglalkoztatási feltételek szempontjából a határozott időre foglalkoztatott munkavállalókat az állandó munkavállalóknál kedvezőtlenebb bánásmódban részesítsék, kivéve, ha az eltérő bánásmód objektív alapon igazolható. Ez a szakasz azonban nem vonatkozik a különböző kategóriákba sorolt, határozott időre alkalmazott munkavállalókra vonatkozó foglalkoztatási feltételekkel kapcsolatos hátrányos megkülönböztetésre.

Videóüzenetükben a panaszosok azt állítják, hogy sérült a megkülönböztetés tilalmának elve, mivel a határozatlan idejű közalkalmazotti szerződés kezdetén az állami iskolákban dolgozó tanárok esetében a bérszint és a mobilitás céljából elismerik a határozott idejű munkaszerződéssel ledolgozott szolgálati éveket, az államilag akkreditált magániskolákban oktató tanárok esetében viszont nem.

A lényegét tekintve a panaszosok szerint az, hogy a határozatlan idejű szerződéssel közalkalmazotti munkaviszonyt létesítő tanárok bérszintjének meghatározásakor nem ismerik el a „scuole paritarie” típusú akkreditált magániskolákban betöltött korábbi munkaviszonyt, sérti a keretmegállapodás 4. szakaszát.

Konkréten a vonatkozó kollektív szerződés iránymutatásaira hivatkoznak, amelyek a 297/94. sz. törvényerejű rendelet 485. cikke alapján kizárják a „scuole paritarie” típusú iskolákban betöltött munkaviszony beszámítását, mivel az említett cikk egyenértékűséget állapít meg az állami iskolák, valamint a „scuole pareggiate” és a „scuole parificate” típusú magániskolák között (de azt nem terjeszti ki a „scuole paritarie” típusú iskolákra). A „scuole paritarie” iskolatípus 1994-ben nem létezett. A „scuole paritarie” típusú iskolát

¹ Az ESZSZ, az UNICE és a CEEP által a határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött keretmegállapodásról szóló, 1999. június 28-i 1999/70/EK tanácsi irányelv mellékletében szereplő, a határozott ideig tartó munkaviszonyról szóló, 1999. március 18-án megkötött keretmegállapodás, HL L 175., 1999.7.10., 43–48. o.

a 250/2005. sz. törvényerejű rendelet hozta létre az (akkreditált) nem állami iskolák egységes típusaként, amely magába olvasztja az (akkreditált) nem állami iskolák korábbi kategóriáit („scuole autorizzate”, „scuole pareggiate”, „scuole parificate” és „scuole legalmente riconosciute”).

A szóban forgó ügyben az állami iskolákban határozott időre alkalmazott tanárok és az államilag akkreditált magániskolákban határozott időre alkalmazott tanárok, illetve a „scuola paritaria” típusú iskolákban határozott időre alkalmazott tanárok és a „scuola pareggiata”, illetve „scuola parificata” típusú iskolákban határozott időre alkalmazott tanárok helyzetét kell összevetni.

A határozott időre alkalmazott tanárok közötti, azon alapuló eltérő bánásmód, hogy az adott munkáltató állami iskolának vagy államilag akkreditált magániskolának minősül-e, nem tartozik a határozott ideig tartó munkaviszonyról szóló keretmegállapodás hatálya alá.

Ezen túlmenően a keretmegállapodás 4. szakaszának alkalmazásában az eltérő bánásmód kizárólag a munkavállaló határozott ideig tartó jogállásából adódhat. A panaszosok által leírt helyzetben nem ez történt, hiszen a „scuole paritarie” tanárai esetében sem a határozott ideig, sem a határozatlan ideig tartó munkaviszonyban megszerzett szolgálati időt nem veszik figyelembe, amikor egy állami iskolában határozatlan idejű szerződést kapnak.

A Bizottság ezért arra a következtetésre jutott, hogy a panaszosok helyzete nem tartozik az 1999/70/EK irányelv mellékletét képező, a határozott ideig tartó munkaviszonyról szóló keretmegállapodás hatálya alá.

2. A 2000/78/EK irányelv rendelkezéseinek sérelméről

A panaszosok állítása szerint eltérő bánásmód valósul meg a „scuole paritarie” és az állami iskolák határozott ideig foglalkoztatott pedagógusai között, miközben mindkét csoport a nemzeti oktatási rendszerbe tartozik és azonos jogi és szerződéses kötelezettségek vonatkoznak rá. Álláspontjuk szerint ez sérti a 2000/78/EK irányelv rendelkezéseit.

A 2000/78/EK irányelv ezzel szemben kimerítően felsorolja, hogy a benne foglalt tilalom milyen esetekre vonatkozik, nevezetesen a valláson, életkoron, fogyatékoságon vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetésre. A panaszosok által szolgáltatott információk alapján úgy tűnik, hogy a jelen ügyben nem áll fenn a fenti indokok alapján megvalósult hátrányos megkülönböztetés.

3. A 2006/54/EK irányelv rendelkezéseinek sérelméről

A panaszosok állítása szerint sérült az egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazásnak az Amszterdami Szerződés 141. cikkében és a 2006/54/EK irányelvben rögzített elve. Az állami iskolában határozatlan idejű szerződést kapó azon tanár, akinek a felvételekor elismerték az állami iskolákban korábban határozatlan idejű, illetve határozott idejű szerződés keretében szerzett szolgálati időt, a szolgálati éveinek megfelelő fizetési fokozatba kerül, míg az állami iskolában határozatlan idejű szerződést kapó másik tanár, aki egy „scuola paritaria” határozott időre alkalmazott tanáráként dolgozott, alacsonyabb

fokozaton indul, mivel korábbi munkatapasztalatát nem veszik figyelembe még akkor sem, ha hosszabb ideig dolgozott.

A panaszosok szerint ez sérti az egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazásnak a 2006/54/EK irányelvben rögzített elvét.

A 2006/54 irányelv és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 157. cikke² azonban csak a férfiak és nők közötti megkülönböztetés tilalmát rögzíti. Nem szerepel bennük a panaszosok által hivatkozott indokon alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalma. Ezenkívül a panaszosok nem is hivatkoznak arra, hogy az általuk kifogásolt helyzetben fennállna a férfiak és a nők közötti közvetett hátrányos megkülönböztetés (például mert a „scuola paritaria” típusú iskolákból érkező tanárok között az egyik nem képviselői nagyobb számban lennének képviselve).

4. Az EUB állásfoglalása a C-677/16. sz. *Montero Mateos* ügyben

Az EUB a C-677/16. sz. *Montero Mateos* ügyben a következőképpen határozott:

„Az ESZSZ, az UNICE és a CEEP által a határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött keretmegállapodásról szóló, 1999. június 28-i 1999/70/EK tanácsi irányelv mellékletét képező, 1999. március 18-án megkötött, a határozott ideig tartó munkaviszonyról szóló keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontját úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely nem írja elő végkielégítés folyósítását az alapeljárásban szereplőhöz hasonló, helyettesítés céljából létrejött olyan határozott idejű munkaszerződésekkel alkalmazott munkavállalók számára az e szerződésekben megállapított idő lejártakor, amelyeket egy álláshely ideiglenes, az ezen álláshely végleges betöltésére irányuló kiválasztási vagy előléptetési eljárás időtartamára történő betöltése céljából kötöttek, míg a határozatlan időre alkalmazott munkavállalókat végkielégítés illeti meg a munkaszerződésük objektív okból történő megszüntetése esetén.”

Az említett ügy tényállása a spanyol nemzeti szabályozáshoz kapcsolódik, amely nem irányoz elő az adott szerződésben megállapított idő lejártakor folyósítandó végkielégítést azon munkavállalóknak, akiket határozott idejű munkaszerződéssel foglalkoztatnak egy álláshely ideiglenes betöltése céljából, az adott álláshely végleges betöltésére irányuló kiválasztási vagy előléptetési eljárás időtartamára – miközben a határozatlan időre alkalmazott munkavállalóknak végkielégítés jár, amennyiben munkaszerződésük objektív okok miatt szűnik meg.

A végkielégítéssel kapcsolatos említett ügy nem függ össze a panaszosok által előterjesztett panasszal, amely a figyelmen kívül hagyott szolgálati idő kérdéséhez kapcsolódik.

Következtetés

A panasz kívül esik az uniós jog hatályán.

Ha a panaszosok úgy vélik, hogy a kérdéses gyakorlat sérti az olasz jogot, jogorvoslatért a nemzeti bírósághoz fordulhatnak.

² Ez a cikk az Európai Közösséget létrehozó szerződés korábbi 141. cikkének helyébe lépett.

A panaszosok említették, hogy az ügy korábban már az Alkotmánybíróság elé került, amely – a panaszosok tájékoztatása alapján – 2021. július 30-i ítéletében megállapította, hogy „nem jogellenes, hogy az állami iskolákban a szakmai előmenetel megállapításakor nem veszik figyelembe az államilag akkreditált magániskolákban az állandó foglalkoztatást megelőzően végzett munkát”. Mindezek alapján a nemzeti hatóságok, ezen belül a nemzeti bírák kizárólagos hatáskörébe tartozik annak értékelése, hogy a jelenlegi helyzet diszkriminatív-e, és nekik kell meghozniuk a megfelelő jogorvoslatra vonatkozó döntést.

Mindezek alapján a Bizottság lezárta a panaszt.